

STANJE ZAŠTITE NA RADU U 2010. GODINI

Stanje zaštite na radu za 2010. godinu izrađeno je na osnovi godišnjeg izvješća Državnog inspektorata te podataka Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, koji je temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (N.N., br. 139/10.) pravni sljednik Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu, te službenih podataka Državnog zavoda za statistiku i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

Utvrđeni pozitivan trend stanja zaštite na radu iz prethodnih godina nastavio se i u 2010. godini. Naime, ukupan broj ozljeda na radu od prosječno 24.000 ozljeda po godini u prošloj se 2010. godini značajno smanjio i iznosi 18.656 ozljede, a također se i broj ozljeda na tisuću zaposlenih radnika evidentno smanjio od prosječno 17,00 na **13,02**. Isto tako se i broj neposredno na poslu smrtno stradalih radnika u prošloj godini smanjio na **34** poginulih prema 2009. godini kada je poginulo 39 radnika, prema 2006. godini sa 46 poginulih i prema 2007. godini kada je poginuo 41 radnik. Statistički gledano, u prethodnih 12 godina najpogibelnija je bila 2003. godina, kada je neposredno na radu poginulo 47 radnika, što je na određeni način i realan odraz u poslovanju posebice u djelatnosti građevinarstva koje je bilo u punom zamahu gradnjom autocesta i značajnih građevinskih investicija.

Prosječno se prema raspoloživim podacima godišnje u Republici Hrvatskoj ozlijedi 22.800 radnika, od kojih 4/5 neposredno na radu i 1/5 u svezi s radom (na putu na posao i pri povratku s posla), a 120 radnika prosječno godišnje oboli od profesionalnih bolesti. Zbog toga se godišnje izgubi najmanje 1.000.000 radnih dana. Na razini višegodišnjeg prosjeka mjesečno se ozlijedi 1.900 radnika, od kojih 3 radnika pogine neposredno na radu i još jedan u okolnostima vezano uz rad, a 100 radnika se teško ozlijedi.

U 2010. godini bilo je zaposleno, odnosno obavljalo obrtničku i profesionalnu djelatnost 1.432.456 radnika, što je za 66.330 manje od pretprošle 2009. kada ih je bilo zaposleno 1.498.784 radnika, a posebice manje za 86.519 od 2008. kada je bilo zaposleno 1.518.973 radnika, što je ujedno bio i najveći broj zaposlenih u zadnjih 14 godina. Od navedenog broja ozlijedilo se 18.656 radnika (11.777 muškaraca i 6.879 žena), a 34 radnika poginulo je neposredno na poslu i još 12 radnika u okolnostima vezano uz rad. Na radnom mjestu se ozlijedilo 14.176 radnika, od kojih je 1.168 teško stradalo u pojedinačnim ozljedama, a u 21 skupnoj ozljedi se ozlijedilo još 52 radnika, a poginulo je 34 radnika. Nadalje, na putu do posla se ozlijedilo 816 muškaraca i dvostruko više žena (**1.609** žena) iz čega proizlazi da su žene na putu na posao očito

u značajnoj mjeri opterećene obiteljskim obvezama i problemima: djeca – vrtići i dr. Na putu s posla do stana ozlijedilo se manje radnika: **549** muškaraca i **909** žena te se može pretpostaviti da su žene dvostruko više nego muški izložene problemima kod poslodavca (razne neugodnosti, stres i dr.). Na službenom putu ozlijedilo se 247 radnika, od kojih 99 žena i k tome se još ozlijedilo 350 - svrstano pod „ostalo“ (Tablica 2).

Zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti u 2010. godini izgubljeno je **1.220.047** radnih dana.

Na osnovi podataka za prošlu godinu uočava se da je prerađivačka djelatnost najbrojnija po ukupnom broju ozljeda (4.622 ozljede, od kojih 398 teških i 3 smrtnih i 58 profesionalnih bolesti, od ukupno zaposlenih 255.333 radnika), a u sklopu nje prednjači gradnja i popravak brodova i čamaca (827 ozljeda, od kojih 58 teže, 1 poginuli i 21 profesionalna bolest). Zatim slijedi rizično građevinarstvo (1.958 ozlijeđenih, od kojih 265 teško i **11 poginulih**, od ukupno 117.535 zaposlenih radnika) te još rizičnije šumarstvo posebice kod sječe drva (269 ozljeda, 6 poginulih i 21 profesionalna bolest, od ukupno 10.659 radnika).

Najčešći uzrok teškom ozljeđivanju i smrtnom stradanju radnika na radu je izvođenje radne operacije na način protivan pravilima zaštite na radu, što je bio slučaj u **400** ozljeda, zatim **35** ozljeda zbog pomanjkanja ili neispravnosti zaštitnih ograda i drugih naprava za zaštitu radnika od pada s visine ili u dubinu, **126** ozljeda zbog neispravnosti, skliskosti ili zakrčenosti prolaza i površina s kojih se obavlja rad, **55** zbog poremećaja u tehnološkom radnom procesu. Neispravnost sredstava rada bila je uzrok u **88** slučajeva, **63** zbog slabe organizacije rada, **24** zbog pomanjkanja posebnog uvjeta glede stručne spreme, **18** zbog pomanjkanja ili neispravnosti zaštitne naprave na stroju za rad, **39** zbog izvođenja radne operacije bez upotrebe odgovarajućeg zaštitnog sredstva ili neispravnog osobnog zaštitnog sredstva, **74** rad bez razrađene radne tehnologije i posebnih uputa za izvođenje složenih poslova i radnih zadataka te u **7** slučajeva zbog pomanj-

kanja posebnog uvjeta glede zdravstvenog, tjelesnog ili psihičkog stanja radnika.

U djelatnosti građevinarstva prosječno je u 2010. godini bilo zaposleno 117.535 radnika, i to: kod pravnih osoba 91.052 radnika, a u obrtu i slobodnim profesijama 26.483 radnika, što je znatno manje nego u prošlim intenzivnim godinama gradnje. Primjerice u prethodnoj 2009. godini bilo je u toj djelatnosti zaposleno 139.211 radnika, i to: kod pravnih osoba 104.978 radnika, od kojih 12.215 žena, a u obrtu i slobodnim profesijama 34.233 radnika. Valja napomenuti da je navedena djelatnost usitnjena, jer je u prosjeku kod jednog poslodavca zaposleno 10 radnika, a kod većeg broja poslodavaca i manje. Većina radnika ima zdravstvene i psihičke poteškoće uzrokovane radom u nepovoljnim uvjetima, pretežito na poslovima s posebnim uvjetima rada. Osim toga, veliki broj radnika u toj djelatnosti nisu opće niti stručno obrazovani, već su priučeni za obavljanje građevinskih poslova.

Utvrđivanjem činjenica nastanka ozljeda na radu i profesionalnih bolesti, posebice u djelatnosti građevinarstva očito je da radnici nisu dostatno educirani i upoznati s opasnostima na njihovim radnim mjestima. Naime, poslodavac ne smije dopustiti samostalno obavljanje poslova radnicima koji nisu prethodno osposobljeni za rad na siguran način. To znači da radnici trebaju obavljati poslove bez ugrožavanja vlastitog života i zdravlja te života i zdravlja drugih zaposlenika i građana. Nadalje, pojedini poslodavci spomenutu obvezu obavljaju formalno iako im je to u njihovim procjenama opasnosti, osobito u rizičnim djelatnostima, posebno naznačeno.

Ističemo da je ipak najveći rizik od ozljede na radu prisutan kod novozaposlenih radnika. Uobičajena je pojava da poslodavci radnike pošiljavaju na određeno vrijeme, i to na dva/tri mjeseca, odnosno da ih čak niti ne prijavljuju, pa oni započinju s radom, a da prethodno nisu upoznati s opasnostima na svojim radnim mjestima niti su u većini slučajeva osposobljeni za samostalan rad na siguran način. S obzirom da su to osobe mlađe dobi, sklone riziku, tj. podcjenjivanju opasnosti te osim toga nesvjesne važno-

sti zaštitnih mjera, pojednostavljaju proces rada i ne upotrebljavaju osobna zaštitna sredstva.

Za rješavanje takvog stanja u sustavu zaštite na radu potrebno je prvenstveno poštovati odredbe Zakona o zaštiti na radu (N.N., br. 59/96., 94/96., 114/03., 100/04., 86/08., 116/08. i 75/09.). Smanjenje, odnosno svodenje na najmanju moguću mjeru rizika nastanka ozljeda na radu trebao bi biti dugoročni cilj kojim bi se izmijenilo postojeće stanje. Naime, Zakon je usklađen s europskom legislativom i omogućuje zaštitu radnika, ali se ne primjenjuje u potpunosti. Unatoč propisanim visokim kaznama za propuste u zaštiti na radu, poslodavci i nadalje nastoje izbjeći primjenu propisanih zaštitnih mjera i svjesno štete na zaštiti na radu. Međutim, troškove provedbe mjera zaštite na radu u cijelosti uračunavaju u cijenu rada, iako je ne provode. Poslodavci procjenjuju da će improvizacijama u primjeni zaštitnih mjera na radu brže i jeftinije odraditi posao. Osim toga, trebalo bi nastojati da poslodavci zahtijevaju od svojih radnika da se na radnim mjestima dosljedno i bez iznimki drže propisanih mjera zaštite na radu i nose osobna zaštitna sredstva.

Da bi se smanjio broj ozljeda na radu i profesionalnih bolesti u svim djelatnostima, posebice teškog i smrtnog stradanja radnika na radu u djelatnosti građevinarstva na gradilištima, propisano je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu (N.N., br. 86/08.) da i investitor mora poštovati načela zaštite na radu u pripremi projekta, svim fazama projektiranja i izvođenja radova na radilištu. U tu svrhu dužan je imenovati koordinate za zaštitu na radu, i to u fazi izrade projekta i izvođenja radova, a propisana obveza počela je teći od 1. kolovoza 2009. godine. Ujedno je od 14. svibnja 2009. godine stupila na snagu obveza o uvođenju mjera za poticanje sigurnosti i zdravlja radnika na radu, vezano za minimalne sigurnosne i zdravstvene uvjete radnika na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima propisana Pravilnikom o zaštiti na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima (N.N., br. 51/08.).

Također je donesen Pravilnik o uvjetima i stručnim znanjima za imenovanje koordinatora za zaštitu na radu te polaganju stručnog ispita (N.N., br.101/08. i 40/10.) kojim se propisuju uvjeti stručne spreme i radnog iskustva za polaganje stručnog ispita te program polaganja stručnog ispita za koordinatora za zaštitu na radu.

Osim navedenih propisa, kojima se nastoji pravno urediti i poboljšati sustav zaštite na radu u rizičnim djelatnostima, pa tako i u najrizičnijoj djelatnosti građevinarstva Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja donijelo je Pravilnik o uvjetima i mjerilima za davanje suglasnosti za započinjanje obavljanja djelatnosti građenja (N.N., br. 89/06. i 139/06.) kojim bi se konačno unijelo reda među izvođačima radova na gradilištima, te utvrdilo tko, kada i u kojem svojstvu može izvoditi radove. Također je isto Ministarstvo donijelo i novi Pravilnik o stručnom ispitu te upotpunjavanju i usavršavanju znanja osoba koje obavljaju poslove prostornog uređenja i graditeljstva (N.N., br. 24/08.) kojim su postroženi uvjeti i dan je veći značaj zaštiti na radu i zaštiti od požara.

U sadašnjem vremenu globalizacije gospodarskog sustava radnik ima vrlo važno mjesto. Razvoj društvenih odnosa i tendencija zaštite ljudskih prava utječe i na zaštitu prava radnika, posebice njihovu sigurnost i zaštitu zdravlja na radu, čime zaštita na radu nema samo ekonomsku, već i svoju socijalnu dimenziju.

U vremenu skorašnjeg uključivanja Hrvatske Europskoj uniji zaštita na radu dobiva na značenju ne samo kao ekonomska, već i kao socijalna kategorija, a što ujedno predstavlja i određeni civilizacijski stupanj razvoja cjelokupnog društva. U tom smislu su u sklopu postojećih mogućnosti izvršene određene aktivnosti, posebice na usklađivanju legislative sa zakonima i propisima Europske unije, a u svrhu unapređivanja zaštite na radu.

Vlada RH preuzela je obvezu da u području zaštite na radu postigne zadovoljavajuću sposobnost provedbe pravnih stečevina Europske

unije. Nakon zatvaranja poglavlja Socijalna politika i zapošljavanje Europska unija počela je pratiti i ocjenjivati napore koji se ulažu u jačanje administrativnih sposobnosti, osobito u pogledu povećanja broja inspektora rada, osiguranja njihove mobilnosti i edukacije, te osiguravanja dostatnih proračunskih sredstava za tu namjenu.

Time se sustav zaštite na radu u Hrvatskoj nastoji ujednačiti sa sustavima zemalja Europske unije, a čiji početak je bio usklađenje sa smjernicama Europske unije, kao što je Zakon o zaštiti na radu usklađen s odredbama temeljne Smjernice 89/391/EEC o uvođenju mjera za poticanje unapređivanja sigurnosti zaštite radnika na radu

*Đuro Pap, dipl. ing.
Udruga za promicanje zaštite, Zagreb*

Tablica 1. Podaci o ozljedama na radu i profesionalnim bolestima po godinama

Naziv podatka	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Prosječan broj zaposlenih	1.300.762	1.299.748	1.305.192	1.333.755	1.349.535	1.378.057	1.400.450	1.426.594	1.480.972	1.518.973	1.498.784	1.432.454
Broj ozljeda na radu	22.814	22.051	21.744	21.184	23.042	25.776	24.396	24.932	25.179	25.064	20.269	18.656
Broj ozljeda na 1.000 radnika	17,5	17,0	16,7	15,9	17,1	18,7	17,42	17,45	17,0	16,5	13,52	13,02
Broj smrtnih slučajeva na radu	21	29	31	30	47	37	45	46	41	38	39	34
Broj smrtnih slučajeva na radu i u svezi s radom	32	40	42	44	50	47	61	58	44	45	51	36
Broj profesionalnih bolesti	499	81	91	71	124	113	73	65	73	145	197	250
Broj izgubljenih dana zbog ozljeda na radu	543.201	533.704	547.949	533.837	580.658	956.495	1.062.964	1.108.323	1.214.739	1.473.659	1.173.944	1.213.797
Broj izgubljenih dana zbog profesionalnih bolesti	12.454	2.309	2.666	2.08	3.633	3.309	2.138	1.885	1.898	3.915	5.122	6.250
Ukupan broj izgubljenih dana	555.655	536.013	550.615	535.917	584.291	959.768	1.065.102	1.110.208	1.216.637	1.477.674	1.179.066	1.220.047

Tablica 2. Ozljede na radu u 2010. g. po spolu

Broj zaposlenih: 1.432.454	Muškarci		Žene		Poginuli
	775.142	657.312 (117.830<od muškaraca)	4.104	1.609	
na radnom mjestu	10.072		4.104		34
na putu do posla	816		1.609		4
na putu do stana	549		909		3
na službenom putu	148		99		1
ostalo	192		158		4
Ukupno: 18.656	11.777	6.879	6.879		
izgubljeno je ukupno 1.220.047 radnih dana					

Tablica 3. Područja djelatnosti poslodavaca kod kojih je obavljen inspekcijski nadzor zbog ozljeda na radu

Oznaka djelatnosti	Naziv područja djelatnosti	Broj pojedinačnih težih ozljeda radnika	Broj skupnih ozljeda	Broj ozlijeđenih radnika	Broj smrtnih slučajeva kao posljedica ozljeđivanja na radu	OD UKUPNO STRADALIH			
						MUŠKARACA	ŽENA	UČENIKA	DRUGIH OSOBA
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	Poljoprivreda, šumarstvo ribarstvo	83			9	90	2		
B	Rudarstvo i vađenje	5				5			
C	Prerađivačka industrija (bez brodogradnje)	340	5	13	3	302	54		
C 30.1	Gradnja i popravak brodova i čamaca	58			1	56	3		
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	33				31	2		
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	31				27	3		1
F	Građevinarstvo	265	11	29	11	301	3		1
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	88	3	6	2	60	36		4
H	Prijevoz i skladištenje	47	2	4	3	49	4	1	
I	Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	35				10	24	1	

J	Informacije i komunikacije	10							1			
K	Financijska djelatnost i djelatnost osiguranja	3						3				
L	Poslovanje nekretninama	2							2			
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	7					1	6	2			
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	4					1	6	2			
O	Javna uprava, obrana, obvezno socijalno osiguranje	8						4	4			
P	Obrazovanje	28						7	21			
Q	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	55					1	14	42			
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	7						5	2			
S	Ostale uslužne djelatnosti	59					3	51	11			
	UKUPNO	1.168					34	1.033	217		2	2

Tablica 4. Broj ozljeda na 1.000 radnika u najrizičnijim djelatnostima

Područje djelatnosti	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Brodogradnja	42,21	58,4	53,96	65,5	59,05	72,1	67,9	69,13	71,02	53,39	62,15	60,76	50,92
Šumarstvo	41,52	45,3	50,87	55,1	45,11	45,3	56,3	45,33	44,14	35,46	34,99	24,95	35,29
Građevinarstvo	28,44	32,6	29,04	30,4	28,59	29	31,6	26,07	21,97	21,04	20,73	14,81	16,66
Opskrba elek. ener. i plinom	28,75	30,3	27,37	25,1	28,82	42,4	26,9	26,78	21,51	21,08	21,05	16,05	16,97

Tablica 5. Poginuli u najrizičnijim djelatnostima

Područje djelatnosti	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Brodogradnja							4	3	2	2	0	2	1
Šumarstvo	3	-	4	1	2	5	4	5	5	4	0	3	6
Građevinarstvo	15	12	9	16	15	22	20	27	23	21	22	17	11
Opskrba elek. ener. i plinom			2	2	3	2	1	1	4	2	0	5	0

Tablica 6. Podaci o ozljedama na radu u šumarstvu

Naziv podataka	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Prosječan broj zaposlenih	11.532	11.734	11.696	12.166	11.904	12.110	12.599	12.616	11.980	11.138	11.086	10.659	10.637
Broj ozljeda na radu	473	531	595	670	537	548	709	572	488	395	388	266	269
Broj ozljeda na 1.000 zaposlenih	41,52	45,25	50,87	55,07	45,11	45,25	56,27	45,34	40,73	35,46	34,99	24,95	25,29
Broj smrtnih slučajeva	3	-	4	1	2	5	4	5	5	4	0	3	6
Broj profesionalnih bolesti	41	-	18	26	18	35	9	18	12	25	27	25	21

Tablica 7. Podaci o ozljedama na radu u građevinarstvu

Naziv podataka	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Prosječan broj zaposlenih	81.751	77.552	75.103	69.127	80.388	91.638	97.742	99.989	126.052	135.184	139.812	139.211	117.535
Broj ozljeda na radu	2.325	2.529	2.181	2.102	2.291	2.660	2.984	2.607	2.769	2.844	2.898	2.062	1.958
Broj ozljeda na 1.000 zaposlenih	28	32,6	29	30	28,5	29	31,64	26	21,97	21,04	20,73	14,81	16,66
Broj smrtnih slučajeva	15	12	9	16	15	22	20	27	23	21	22	17	11
Broj profesionalnih bolesti	5	2	8	6	1	5	4	4	-	2	6	3	4

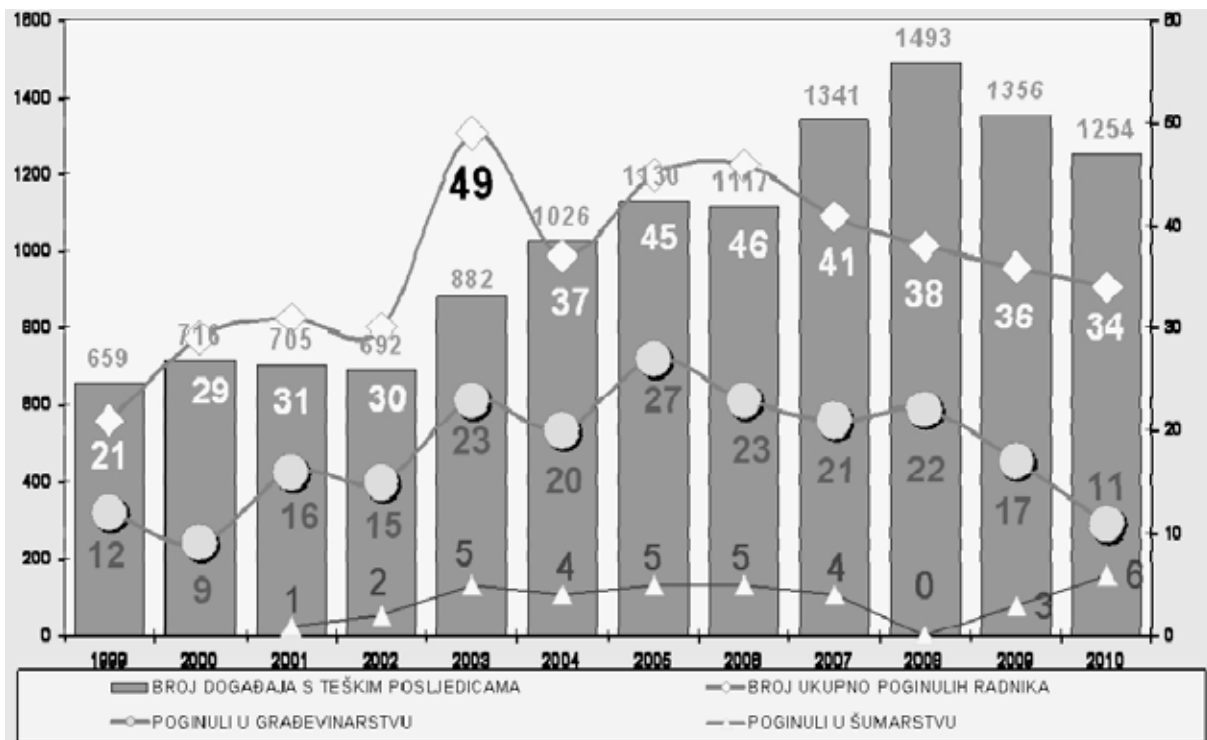
Tablica 8. Statistički podaci o broju ozljeda na 1.000 radnika po djelatnostima u RH (nova nomenklatura)*

šifra	DJELATNOST	razdoblje
		2010.
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	14,88
01	Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima	10,23
02	Šumarstvo i sječa drva	25,29
03	Ribarstvo	8,32
B	Rudarstvo i vađenje	2,45
06	Vađenje sirove nafte i prirodnog plina	1,20
08	Ostalo rudarstvo i vađenje	0,37
09	Pomoćne uslužne djelatnosti u rudarstvu	0,88
C	Prerađivačka industrija	18,10
10	Proizvodnja prehrambenih proizvoda	16,88
11	Proizvodnja pića	14,16
12	Proizvodnja duhanskih proizvoda	12,65
13	Proizvodnja tekstila	9,84
14	Proizvodnja odjeće	7,65
15	Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	9,98
16	Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala	19,31
17	Proizvodnja papira i proizvoda od papira	19,54
18	Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	4,04
19	Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	59,60
20	Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	13,99
21	Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	10,13
22	Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	10,80
23	Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	17,76
24	Proizvodnja metala	34,53
25	Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	22,04
26	Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	8,16
27	Proizvodnja električne opreme	16,40
28	Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.	8,16
29	Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	19,28
30	Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	50,92
31	Proizvodnja namještaja	15,19
32	Ostala prerađivačka industrija	11,47
33	Popravak i instaliranje strojeva i opreme	15,65
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	16,97
35	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	16,97
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	15,88
36	Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom	31,70

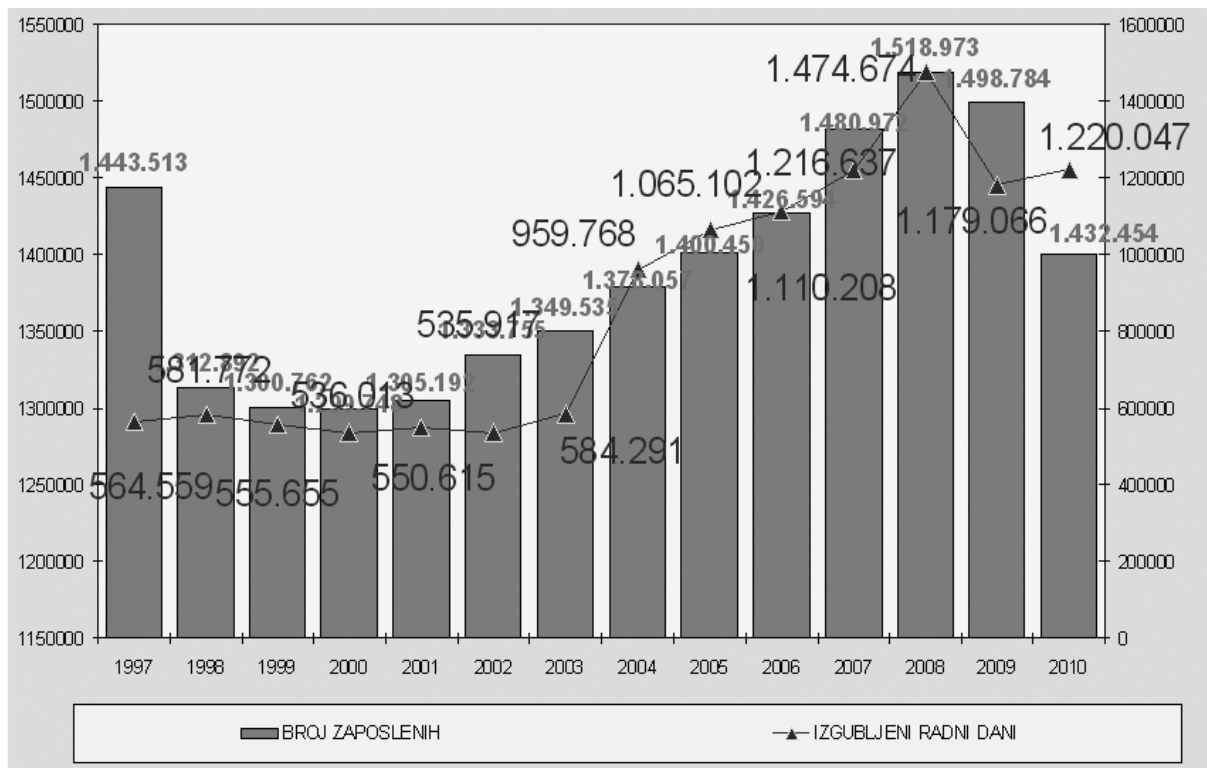
*Statistički podaci o broju ozljeda na 1.000 radnika po djelatnosti za razdoblje 1998.-2009. g. prema staroj nomenklaturi nalaze se u Sigurnosti, br. 2/2010.

38	Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; uporaba materijala	4,76
39	Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti gospodarenja otpadom	2,25
F	Građevinarstvo	16,66
41	Gradnja zgrada	15,11
42	Gradnja građevina niskogradnje	10,16
43	Specijalizirane građevinske djelatnosti	29,02
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	10,69
45	Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima; popravak motornih vozila i motocikla	9,51
46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	12,19
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	9,69
H	Prijevoz i skladištenje	14,79
49	Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	9,18
50	Vodeni prijevoz	15,78
51	Zračni prijevoz	7,47
52	Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu	12,69
53	Poštanske i kurirske djelatnosti	35,13
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	9,64
55	Smještaj	11,69
56	Djelatnost pripreme i usluživanja hrane i pića	10,51
J	Informacije i komunikacije	12,70
58	Izdavačke djelatnosti	11,94
59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja glazbenih zapisa	1,51
60	Emitiranje programa	8,87
61	Telekomunikacije	17,33
62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima	15,20
63	Informacijske uslužne djelatnosti	1,05
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	9,86
64	Financijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i mirovinskih fondova	12,37
65	Osiguranje, reosiguranje i mirovinski fondovi, osim obveznoga socijalnog osiguranja	8,21
66	Pomoćne djelatnosti kod financijskih usluga i djelatnosti osiguranja	0,77
L	Poslovanje nekretninama	7,60
68	Poslovanje nekretninama	7,60
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	4,22
69	Pravne i računovodstvene djelatnosti	2,64
70	Upravljačke djelatnosti; savjetovanje u vezi s upravljanjem	4,54
71	Arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo; tehničko ispitivanje i analiza	3,61
72	Znanstveno istraživanje i razvoj	8,40
73	Promidžba (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	6,09
74	Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	0,28
75	Veterinarske djelatnosti	11,64
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	9,41
77	Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing)	9,41
78	Djelatnosti zapošljavanja	25,87

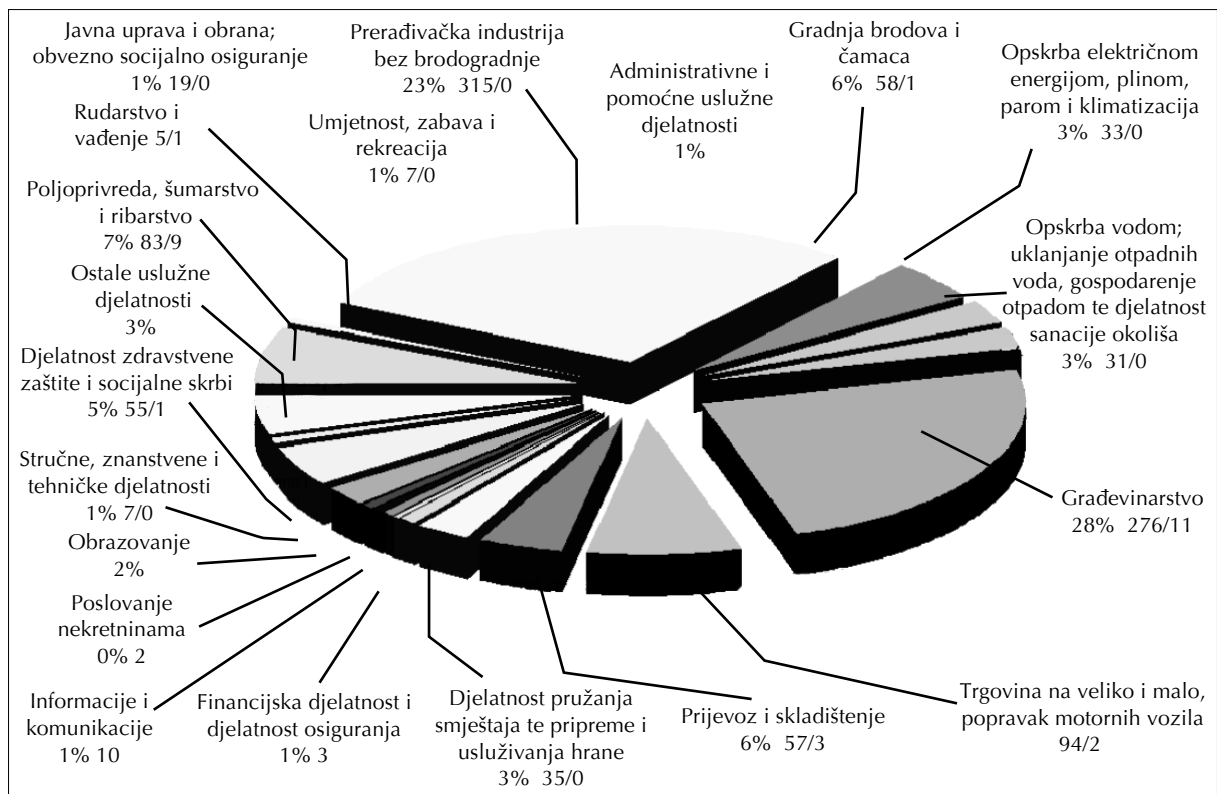
79	Putničke agencije, organizatori putovanja (turoperatori) i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima	0,93
80	Zaštitne i istražne djelatnosti	9,15
81	Usluge u vezi s upravljanjem i održavanjem zgrada te djelatnosti uređenja i održavanja krajolika	28,35
82	Uredske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	5,33
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	13,60
84	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	13,60
P	Obrazovanje	8,65
85	Obrazovanje	8,65
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	18,29
86	Djelatnosti zdravstvene zaštite	18,90
87	Djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem	17,88
88	Djelatnosti socijalne skrbi bez smještaja	9,91
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	13,79
90	Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti	12,97
91	Knjižnice, arhivi, muzeji i ostale kulturne djelatnosti	15,37
92	Djelatnosti kockanja i klađenja	8,29
93	Sportske djelatnosti te zabavne i rekreacijske djelatnosti	8,29
S	Ostale uslužne djelatnosti	5,38
94	Djelatnosti članskih organizacija	7,76
95	Popravlak računala i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	2,05
96	Ostale osobne uslužne djelatnosti	22,60
T 97	Djelatnosti kućanstva kod poslodavaca; djelatnosti kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	5,38
U 99	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	0,84
Ω	Nerazvrstani prema djelatnostima	342 ozljede

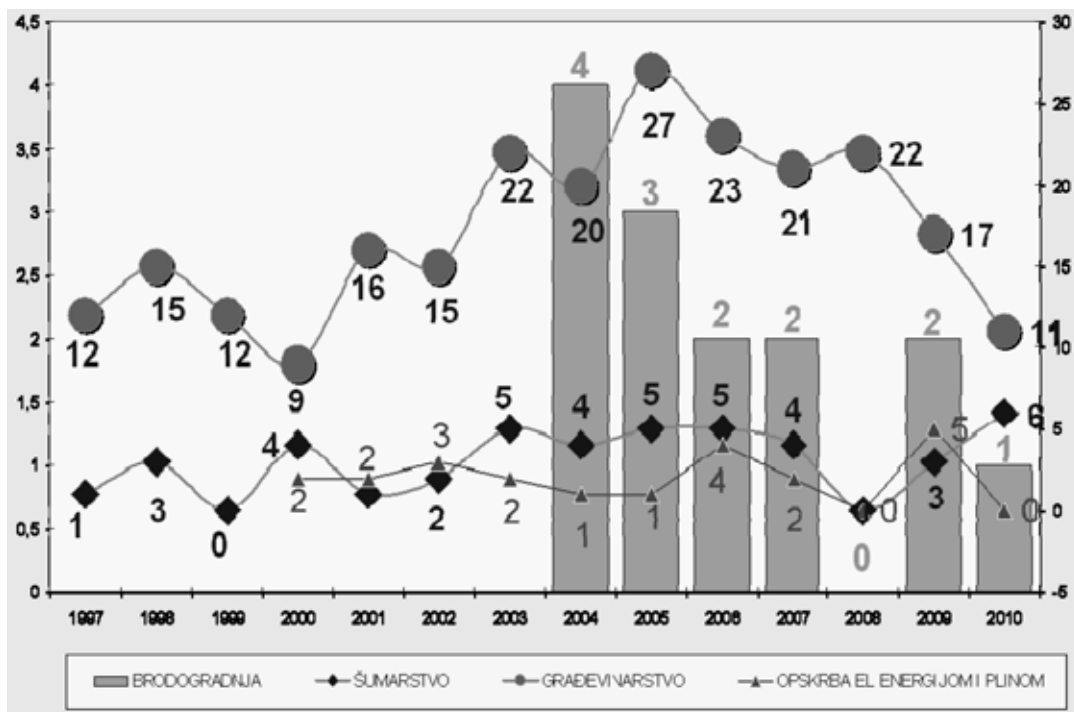
Grafikon 1. Inspekcijski očevid teških i smrtnih ozljeda na radu od 1999. do 2010. godine

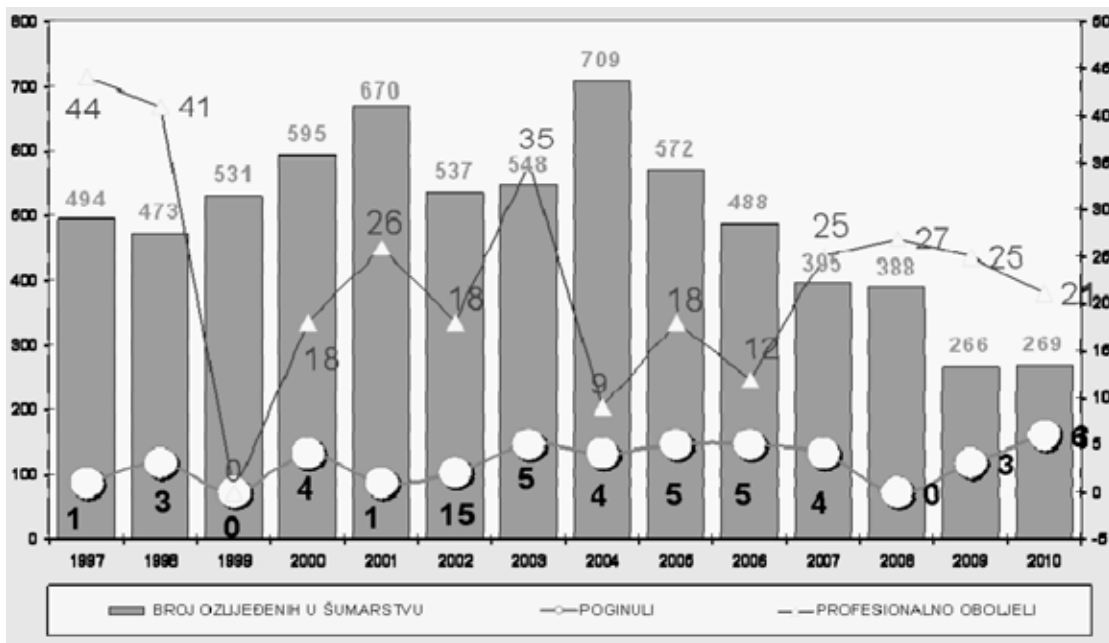
Grafikon 2. Izgubljeni radni dani zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti od 1997. do 2010. godine

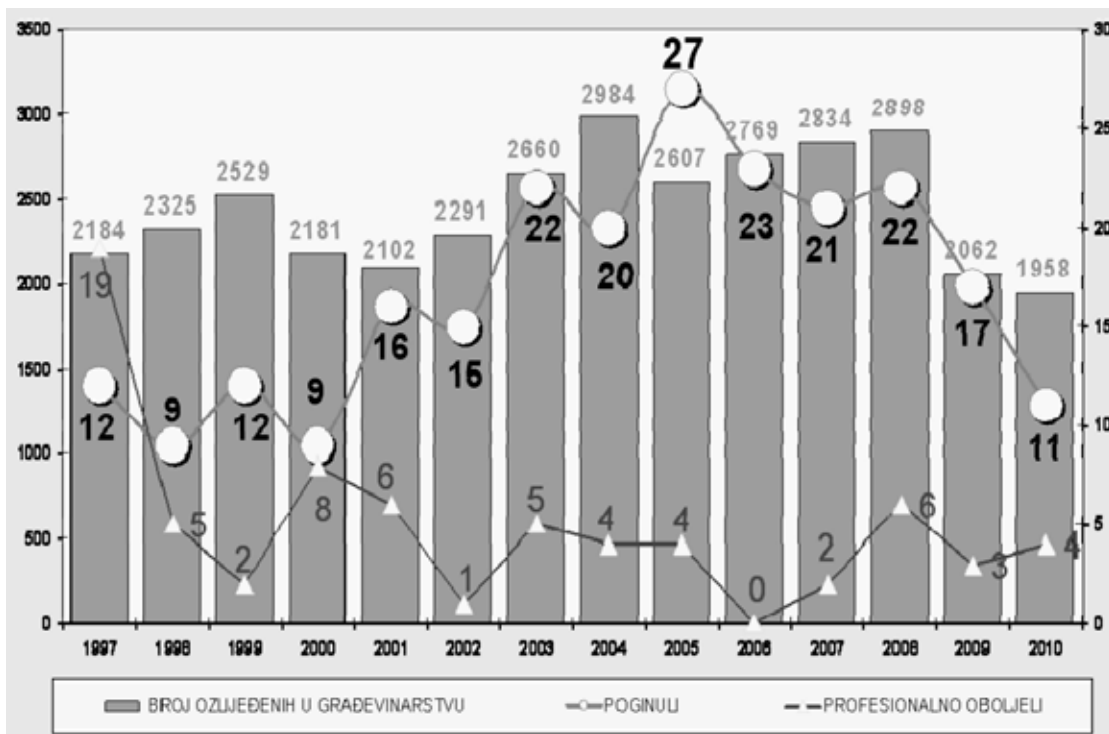
Grafikon 3. Teško ozlijeđeni i poginuli radnici u 2010. godini (1.220/34)

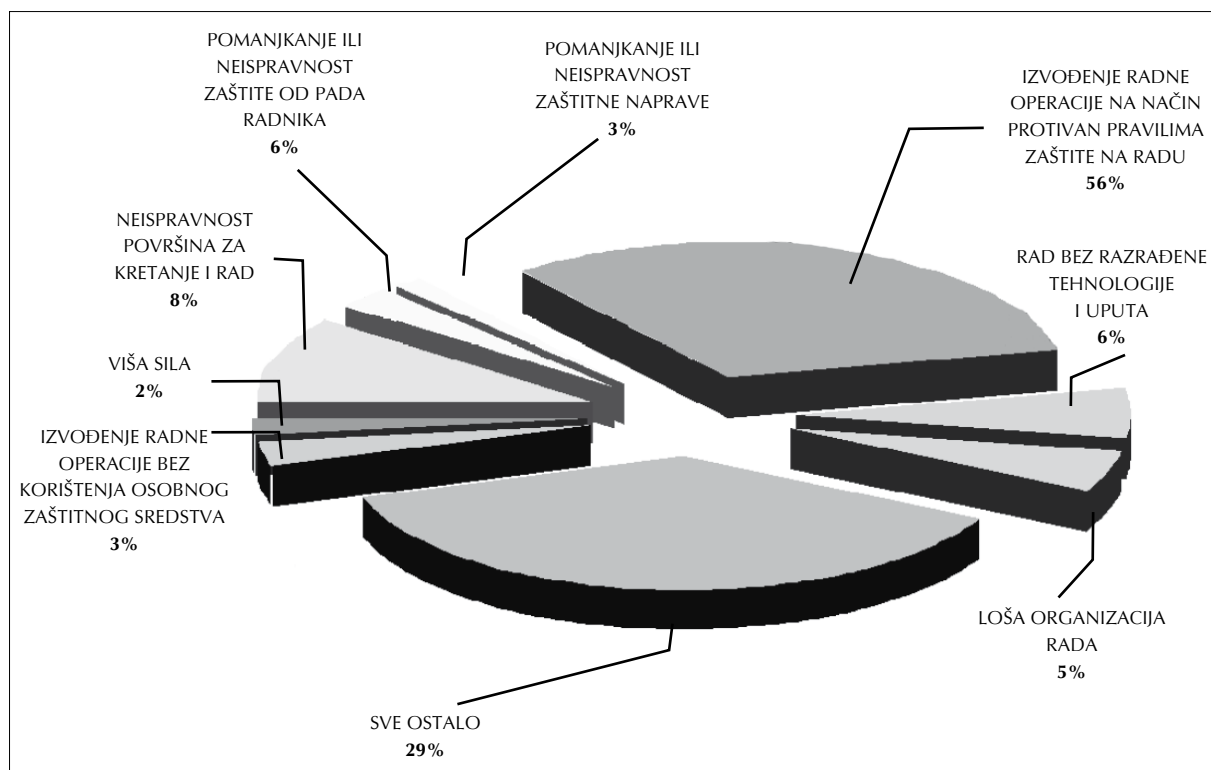
Grafikon 4. Poginuli u najrizičnijim djelatnostima od 1997. do 2010. g.

Grafikon 5. Ozlijeđeni, poginuli i profesionalno oboljeli radnici u šumarstvu od 1997. do 2010. g.

Grafikon 6. Ozlijeđeni, poginuli i profesionalno oboljeli radnici u građevinarstvu od 1997. do 2010. g.

Grafikon 7. Uzroci teških ozljeda na radu u 2010. g.